

Aika 09.11.2021 klo 16:37 - 18:22

Paikka Toivakan kirjasto / Sähköinen kokous

Käsitellyt asiat

Asia	Liitteet	Otsikko	Sivu
123		Laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
124		Eesityslistan hyväksyminen	4
125		Pöytäkirjan tarkastustapa	5
126	1-3	* Sivistyslautakunnan talousarvioesitys ja toimintasuunnitelma sekä investointisuunnitelma vuodelle 2022	6
127	4	Toivakan kunnan perusopetuksen poissaolomallin pilotointi 1.1.2022 alkaen ja käyttöönotto 1.8.2022 alkaen	7
128		* Valtuustoaloite Puukoulu ja Silanterin torppa	9
129		Sivistystoimen viranhaltijapäätökset	12
130		* Julkiset ilmoitusasiat	13
131		Muut asiat	14

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Saapuvilla olleet jäsenet	Pitko Päivi	Puheenjohtaja	
	Kauppinen Markku	Varapuheenjohtaja	
	Mäkelä Mika	Jäsen	
	Pynnönen Mari	Jäsen	
	Ripatti Johanna	Jäsen	
	Tervo Osmo	Varajäsen	
Poissa	Torppa Juho	Jäsen	
	Nieminen Maarit	Jäsen	
	Vuopionperä-Kovanen Helena	Kunnanjohtaja	
	Hakkarainen Heidi	Kunnanhallituksen puheenjohtaja	
Muut saapuvilla olleet	Orell-Pohjola Sirpa	Esittelijä	
	Saarela Piia	Pöytäkirjanpitäjä	
	Lepistö Neija	Varhaiskasvatusjohtaja	Teams-yhteys
	Paalanen Satu	Kulttuuri- ja vapaa-aikasihteeri	
	Vihinen Anne	Kirjastonhoitaja	

Allekirjoitukset

Päivi Pitko
puheenjohtaja

Piia Saarela
pöytäkirjanpitäjä

Käsiteltyt asiat § 123 - 131

Pöytäkirjan tarkastus Toivakka 10.11.2021

Markku Kauppinen
pöytäkirjantarkastaja

Osmo Tervo
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirja yleisesti nähtävillä

Pöytäkirjan tarkastamisen jälkeen osoitteessa www.toivakka.fi

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Sltk 09.11.2021 § 123

Toivakan kunnan hallintosäännön 137 § mukaan avattuaan kokouksen puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

Hallintosäännön 130 § mukaan kokouskutsu lähetetään jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus, mikäli mahdollista vähintään 3 päivää ennen kokousta. Hallintosäännön 131 § mukaan esityslista julkaistaan kunnan verkkosivuilla 3 päivää ennen kokousta.

Kuntalain 103 §:n mukaan sivistyslautakunnan kokous on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Kutsu tähän kokoukseen on lähetetty sähköisesti sivistyslautakunnan jäsenille ja muille edellä mainituille henkilöille 4.11.2021 sekä julkaistu samana päivänä esityslista kunnan verkkosivuilla.

Ehdotus:

Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Päätös:**Todettiin kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.**

Esityslistan hyväksyminen

Sltk 09.11.2021 § 124 Toivakan kunnan hallintosäännön 139 § mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimitella toisin päätä. Toivakan kunnan hallintosäännön 140 § mukaan toimitella voi esittelijän ehdotuksesta tai jäsenen ehdotuksesta, jota on kannatettu, ottaa enemmistö päätöksellä käsiteltäväksi asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa.

Ehdotus: Sivistyslautakunta hyväksyy kokouksen esityslistan.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.

Pöytäkirjan tarkastustapa

Sltk 09.11.2021 § 125

Ehdotus: Valitaan kaksi pöytäkirjantarkastajaa.

Päätös: Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Markku Kauppinen ja Osmo Tervo.

Sivistyslautakunnan talousarvioesitys ja toimintasuunnitelma sekä investointisuunnitelma vuodelle 2022

152/02.02.00/2021

Sltk 09.11.2021 § 126 Valmistelija(t): rehtori Sirpa Orell-Pohjola, puh. 050 4751 051

Toivakan kunnanhallitus on antanut hallintokunnille oheismateriaalin mukaiset ohjeet talousarvion laadinnasta ja raamista.

Sivistystoimelle annettu talousarvioraami on 3. 920 000 euroa muodostuen 580 000 euron toimintatuotoista ja 4 500 000 euron toimintakuluista.

Sivistystoimen viranhaltijat ovat valmistelleet kukin erikseen ja yhteistyössä sivistystoimen vuoden 2022 talousarviota.

Sivistystoimen talousarvioesitys vuodelle 2022 on toimintatuottojen osalta 636 752 euroa ja toimintakulujen osalta 4. 500 403 euroa, toimintakate 3. 863 651 euroa. Poistot mukaan lukien tilikauden tulos 3.994 731.

Investointisuunnitelmassa vuodelle 2022 esitetään aluehallintovirastolta anottavalla liikuntapaikka-avustuksen tuella toteuttavaksi ulkokuntosali (15 000 euroa), tekonurmikentän uusiminen ja muut turvallisuutta parantavat toimenpiteet (30 000 euroa) sekä vanha tekonurmen uusiokäyttö (10 000 euroa).

Ehdotus: Sivistyslautakunta päättää hyväksyä sivistystoimen vuoden 2022 talousarvioesityksen, toimintasuunnitelman sekä investointisuunnitelman ja esittää niitä edelleen hyväksyttäväksi kunnanhallitukselle.

Käsittely: Neija Lepistö, Satu Paalanen ja Anne Vihinen poistuivat kokouksesta tämän pykälän päätöksenteon jälkeen klo 17.45.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.

Toimenpiteet: Jatkokäsittelyyn kunnanhallitukseen

Liitteet

- Liite 1 Sivistystoimen talousarvio ja toimintasuunnitelma 2022
- Liite 2 Sivistystoimen ulkoinen budjetti 2022 kustannuspaikoittain
- Liite 3 Sivistystoimen ulkoinen budjetti 2022 LTK

Oheismateriaali

TA raami 22

Toivakan kunnan perusopetuksen poissaolomallin pilotointi 1.1.2022 alkaen ja käyttöönotto 1.8.2022 alkaen

154/12.01.05/2021

Sltk 09.11.2021 § 127 Valmistelija(t): rehtori Sirpa Orell-Pohjola, puh. 050 4751 051

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden (2014) mukaan jokaisella koululla tulee olla toimintamalli poissaolojen seuraamisesta, niistä ilmoittamisesta ja niihin puuttumisesta (opetuksen järjestäjien kaikkien koulujen tai useamman opetuksen järjestäjän tasolla yhteisesti sovittuja toimintatapoja koulupoissaolojen seuraamiseksi, niihin puuttumiseksi ja niiden ehkäisemiseksi). Toivakan kunnan perusopetuksessa ei aiemmin ole ollut yhtenäistä mallia koulupoissaolojen ennaltaehkäisyyn, seurantaan eikä puuttumiseen.

Poissaolojen seurannan, riskien tunnistamisen, poissaolosyiden selvittämisen ja varhaisen puuttumisen keinoja ja poissaolojen vaikutuksia lieventäviä ja korvaavia pedagogisia toimintatapoja on syytä lisätä.

Koulupoissaolojen määrä ja koulupudokkuus ovat valtakunnallisena ilmiönä kasvussa ja tunnistettavissa myös Toivakassa. Koulupoissaolo on ilmiönä monimutkainen ja sillä on yhteys usein myöhemmin monitahoisiksi kehittyviä ongelmia liittyen syrjäytymiseen ja mielenterveysongelmiin.

Tutkimuksessa tunnistetaan, että poissaolo on aina oire jostakin ja jopa lyhyt poissaolo voi lisätä syrjäytymisen riskiä ja poissaoloista voi muodostua oppilaalle toimintamalli. Vaikka itse poissaolojen tekijä ei olisikaan ns. huoli, voi poissaolojen määrä lisääntyessään johtaa epäsuotuisaan tilanteeseen. Syyt poissaoloihin vaihtelevat, raja luvattomien ja luvallisten poissaolojen välillä saattaa olla epäselvä.

Tutkimusperustaisessa poissaololuokituksessa tunnistetaan koulukieltäytyminen, pinnaaminen, huoltaja- ja koululähtöinen poissaolo. Eri poissaolosyiden tunnistaminen on tärkeää sopivien interventioiden valinnassa.

Kouluyhteisöön kiinnittymistä tukevia käytänteitä ovat oppilaiden tunne- ja vuorovaikutustaitojen, nuorten itsetunnon ja sosiaalisten taitojen kehittäminen ja vahvistaminen sekä oppimisvaikeuksien varhainen tunnistaminen.

Koulupudokkuuden tehokas ennaltaehkäisy ja koulupoissaoloihin puuttuminen vaativat yhtenäisen ja pitkäjänteisen, moniammatillisesti toteuttavan toimintamallin.

Toivakan kunnan perusopetuksen koulupoissaoloja ennaltaehkäisevää ja poissaoloihin puuttuvaa mallia on valmisteltu Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamassa yhdeksän kunnan yhteisessä sitouttavan

kouluyhteisötyön hankkeessa. Koulupoissaolomallia on työstetty paitsi omassa kunnassa, myös verkostokuntien SKY- ohjausryhmässä sekä hanketyöntekijöiden verkostossa. Opetus- ja kulttuuriministeriö on myös laatimassa kansallista poissaoloja ehkäisevää ja puuttumisen mallia. Eri opetuksen järjestäjien toimivia poissaolomalleja on valmistelussamme myös hyödynnetty.

Koulupoissaolomalli ei yksinään ratkaise poissaolo- ja koulupudokkuusongelmaa, mutta se muodostaa yhtenäisen viitekehyksen oppilaalle, huoltajille sekä opetus- sekä oppilashuollon henkilöstölle. Yhtenäinen koulupoissaoloja ennaltaehkäisevä ja poissaoloihin puuttuva malli antaa selkeän, vaiheittain etenevän ohjeistuksen tilanteisiin, joissa oppilaalle kertyy poissaoloja. Lähtökohtana on ennaltaehkäisy ja matalan kynnyksen puuttuminen heti, kun huoli poissaoloista herää. Yhtenäinen toimintamalli kohtelee oppilaita tasavertaisesti ja on sekä opettajien että huoltajien näkökulmasta läpinäkyvä. Koulupoissaolomallissa käsitellään tuntimääriä poissaolosyiden sijaan.

Koulupoissaolomallia pilotoidaan Toivakan kunnan perusopetuksessa kevätlukukaudella 2021-2022 vuosiluokilla 7-9. Pilotoinnista saaduilla kokemuksilla ja palautteella poissaolomallia arvioidaan ja kehitetään edelleen loppukevään ja kesän 2022 aikana. Opettajat perehdytetään elokuussa 2022 ja koulupoissaolomalli otetaan käyttöön kaikilla vuosiluokilla ja kunnan molemmissa kouluissa 1.8.2022 alkaen lukuvuoden alussa oppilaita ja huoltajia tiedottaen.

Ehdotus:	Sivistyslautakunta päättää hyväksyä Toivakan kunnan perusopetuksen koulupoissaolomallin pilotoinnin alkaen 1.1.2022 ja käyttöönoton 1.8.2022 alkaen.
Päätös:	Hyväksyttiin yksimielisesti.
Toimenpiteet:	Tiedoksi kouluille
Liitteet	Liite 4 Toivakan kunnan perusopetuksen koulupoissaolomalli 1.8.2022

Kunnanhallitus	§ 147	17.05.2021
Tekninen lautakunta	§ 62	16.06.2021
Tekninen lautakunta	§ 96	27.10.2021
Sivistyslautakunta	§ 128	09.11.2021

Valtuustoaloite Puukoulu ja Silanterin torppa

46/00.02.00/2021

Kh 17.05.2021 § 147

Valmistelija(t):

Varja Oksanen ym. valtuutetut ovat tehneet seuraavan valtuustoaloitteen:

"Me allekirjottaneet valtuutetut esitämme, että vanha puukoulu Puukkis kunnostetaan järjestöjen, varhaiskasvatuksen ja koulun käyttöön.

v. 2021

1. Tehdään kuntokartoitus ja korjaussuunnitelma jo v. 2021. Tähän voitaisiin sisäisillä siirroilla käyttää muista investoinneista mahdollisesti säästyviä varoja.
2. Selvitetään yhteistyökumppanit; kunnan eri toimijat, järjestöt, museovirasto, hankerahastot, yms.
3. Huomiodaan kunnostussuunnitelma v. 2022 budjetin valmistelussa
4. Selvitetään samalla Silanderin torpan tilanne ja kunnan vastuut

v. 2022 toteutetaan kunnostus

Lainaus TOIVAKKA KESKUSTA-VIISARINMÄKI RAKENNUSSELVITYS 31.7.2017

"Kirkonkylän koulun perustamista suunniteltiin Hiekkalan talossa pidetyssä kokouksessa vuonna 1896. Koulu perustettiin seuraavana vuonna. Oman koulurakennuksen kirkonkylän koulu sai vuonna 1900 Jussilan tilasta ostetulle tontille. Nykyisin jäljellä oleva puukoulu on rakennettu alakouluksi vuonna 1937. Se sijaitsee samalla tontilla uudemman koulurakennuksen kanssa lähellä kunnantaloa. Vanhan koulurakennuksen on suunnitellut V.F. Peltonen koulurakennus edustaa 1930-luvun puukouluarkkitehtuuria, jossa on piirteitä 1920-luvun klassismista. Ominaispiirteitä ovat mm. Ruutu- ja lunetti-ikkunat sekä räystäiden kissanpenkit. Koulurakennuksella on paikallisella tasolla maisemallista, historiallista ja rakennushistoriallista merkitystä."

"Silanderin torppa on saanut nimensä paikalla asuneelta räätäli Silanderilta. Vuodesta 1872 paikka oli Läsän torppana. Asuinrakennuksen tarkkaa rakennusaikaa ei tiedetä, mutta se on kuitenkin ainakin 1870-luvulta. Asuinrakennus on vuorattu vuonna 1935 ja kuisti rakennettu 1937. Pihassa on aitta navetta puuvajaa yms pienipiirteistä piharakennusta, jotka ajoittuvat 1800-luvulle. Silanderin torppa on nykyään museona. Silanderin pientilan/torpan lähes alkuperäinen rakennuskanta on maakunnallisella

tasolla rakennushistoriallisesti arvokas ja paikallisella tasolla maisemallisesti arvokas.”

Toivakka 12.4.2021

Allekirjottajat
Varja Oksanen
Sinikka Jäntti
Sami Puikkonen

Ehdotus: Kunnanhallitus päättää lähettää aloitteen teknisen lautakunnan valmisteltavaksi.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.

Toimenpiteet: **Jatkokäsittelyyn tekniseen lautakuntaan.**

Tekltk 16.06.2021 § 62

Valmistelija(t): tekninen johtaja Jukka Paalanen, puh. 040 6402 034

Toivakan kunnanvaltuutetut ovat tehneet valtuustoaloitteen Toivakan puukoulun peruskorjauksesta järjestöjen ja muiden toimintojen käytön mahdollistamiseksi.

Kyseiseen rakennukseen on tehty opinnäytetyönä kevään 2021 aikana sisäilmatutkimus, joka raportoidaan ja toimitetaan tilaajalle (tekninen toimi) heinäkuussa 2021.

Silanderin torpan kiinteistölle tehdään vauriokartoitus restaurointimestari Seppo Pulskan toimesta heinäkuussa 2021.

Ehdotus: Tekninen lautakunta päättää siirtää asioiden jatkokäsittelyn syksylle 2021.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.

Toimenpiteet:

Tekltk 27.10.2021 § 96

Valmistelija(t): tekninen johtaja Jukka Paalanen, puh. 040 6402 034

Silanderin torpasta on tehty vauriokartoitus restaurointimestari Seppo Pulskan toimesta heinäkuussa 2021 (raportti oheismateriaalina).

Puukoulusta on tehty opinnäytetyönä kuntotutkimus kevään ja kesän 2021 aikana (raportti oheismateriaalina). Lisäksi puukoulun käyttöönottoa on käsitelty Toivakan kunnan sisäilmatyöryhmässä 15.10.2021.

Sisäilmatyöryhmä ei suosittele kyseisen tilan käyttöönottoa muuhun kuin

varastotilaksi, ilman mittavaa peruskorjausta (muistion kohta 3., oheismateriaalina).

Valtuustoaloitteen sisältö:

v. 2021

1. Tehdään kuntokartoitus ja korjaussuunnitelma jo v. 2021. Tähän voitaisiin sisäisillä siirroilla käyttää muista investoinneista mahdollisesti säästyviä varoja.
2. Selvitetään yhteistyökumppanit; kunnan eri toimijat, järjestöt, museovirasto, hankerahastot, yms.
3. Huomioidaan kunnostussuunnitelma v. 2022 budjetin valmistelussa
4. Selvitetään samalla Silanderin torpan tilanne ja kunnan vastuut

Ehdotus:

Tekninen lautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että

- 1) kuntotutkimuksen perusteella puukoulun rakennukselle ei ole taloudellisesti järkevää teettää korjaussuunnitelmaa v. 2021, koska todennäköinen peruskorjaustaso ylittää 100 % eli ei ole taloudellisesti tässä taloustilanteessa peruskorjaamaan kiinteistöä vaan se jätetään varastokäyttöön. Rakennuksessa on kuitenkin syytä pitää peruslämpö päällä.
- 2) kohdan 1) perusteella teknisen toimen ei ole tarpeen selvittää yhteistyökumppaneita mahdolliselle korjaushankkeelle.
- 3) ei ole tarpeen huomioida puukoulun kunnostussuunnitelmaa talousarvion 2022 valmistelussa,
- 4) Silanderin torpan kunnostuskustannukset ovat vauriokartoituksen perusteella tasosta riippuen 60 000 - 100 000 euroa. Mikäli kunnostushankkeelle saadaan ulkopuolinen vetäjä, esim. järjestöt tms., ja se pystytään rahoittamaan suurimmaksi osaksi ulkopuolisella rahoituksella, kohde kannattaa korjata vauriokartoituksessa esitetyllä tavalla.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Toimenpiteet:

Kunnanhallitukseen

Sltk 09.11.2021 § 128

Valmistelija(t): rehtori Sirpa Orell-Pohjola, puh. 050 4751 051

Ehdotus:

Sivistyslautakunta merkitsee tiedokseen teknisen lautakunnan päätöksen.

Päätös:

Merkittiin tiedoksi.

Oheismateriaali

Kuntotutkimus Toivakan Puukoulusta, opinnäytetyö 2021
Silanderin torppa - Vauriokartoitus ja restauroinnin suunnittelua 31.8.2021
Sisäilmatyöryhmän kokousmuistio 1-2021

Sivistystoimen viranhaltijapäätökset

Sltk 09.11.2021 § 129

Valmistelija(t): henkilöstö- ja koulusihteeri Piia Saarela, p. 050 5516 470

Sivistystoimen viranhaltijapäätökset ajalta 8.10. - 3.11.2021 ovat nähtävillä kokouksessa.

Varhaiskasvatusjohtaja

Yleiset päätökset 2021: § 3, § 4

Ehdotus:

Sivistyslautakunta merkitsee sivistystoimen viranhaltijapäätökset tiedokseen ja päättää, ettei se käytä niihin otto-oikeuttaan.

Päätös:**Merkittiin tiedoksi.**

Julkiset ilmoitusasiat

Sltk 09.11.2021 § 130 Valmistelija(t): henkilöstö- ja koulusihteeri Piia Saarela, p. 050 5516 470

Joutsan kunta
-pöytäkirja opistolautakunta 13.10.2021 (oheismateriaalina)

Ehdotus: Sivistyslautakunta merkitsee julkiset ilmoitusasiat tietoonsa saatetuksi.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

Oheismateriaali Opistolautakunta 13.10.2021 pöytäkirja

Muut asiat

Sltk 09.11.2021 § 131

- Gradian kuntakierros alkuvuonna 2022

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Muutoksenhakukielto

Kieltojen perusteet	Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa: § 123, 124, 125, 126, 128, 129, 130, 131
	Hallintolainkäyttölaki 5 § 1 mom/muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. § ja valituskiellon perusteet.

Oikaisuvaatimusohjeet

Oikaisuvaatimus- viranomaisen ja -aika	Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi hakea oikaisua: § 127 Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, osoite ja postiosoite: Toivakan sivistyslautakunta Iltaruskontie 2, 41660 Toivakka kirjaamo@toivakka.fi Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsmän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävillä yleisessä tietoverkossa.
Oikaisuvaatimusosoitus	Oikaisuvaatimuksen saa tehdä (asianosainen) se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa, sekä kunnan jäsen.
Oikaisuvaatimuksen sisältö	Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi: - päätös, johon muutosta haetaan - muutosvaatimus perusteineen - oikaisuvaatimuksen tekijän nimi, kotikunta, osoite- ja yhteystiedot sekä allekirjoitus (vaatimuksen tekijän tai sen laatijan) Oikaisuvaatimuksen liitteet: - päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä - selvitys päätöksen tiedoksiannosta tai muusta valitusajan alkamisajankohdasta - asiakirjat, joihin oikaisuvaatimuksessa halutaan vedota

Valitusosoitus

Valitusviranomaisen ja valitus aika	Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen. Valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite: Hämeenlinnan hallinto-oikeus Raatihuoneenkatu 1 13100 Hämeenlinna Puhelin 029 56 42200 / vaihde Telekopio 029 56 42269 Sähköposti hameenlinna.hao@oikeus.fi Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet Kunnallisvalitus, valitus aika 30 päivää § Hallintovalitus, valitus aika 30 päivää §
--	---

	Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsämän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävillä yleisessä tietoverkossa. Valitusaikaa laskettaessa ei tiedoksisaantipäivää oteta huomioon. Jos valitusajan viimeinen päivä ei ole hallinto-oikeuden työpäivä, voi valituksen vielä jättää hallinto-oikeuteen seuraavana työpäivänä. Valituksen voi toimittaa myös sähköisesti. Valituksen on oltava perillä valitusajan viimeisenä päivänä klo 16:15 mennessä, riippumatta siitä toimitetaanko valitus postitse vai sähköisesti.
Valitusoikeus	Kunnallisvalituksen saa tehdä: 1) se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) ja 2) kunnan jäsen. Hallintovalituksen saa tehdä vain asianosainen asioissa, joissa kunnan viranomaisen toimivalta perustuu erityislainsäädäntöön.
Valitusperuste	Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että: 1) päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä 2) päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai 3) päätös on muuten lainvastainen. Hallintovalituksen saa tehdä myös tarkoituksenmukaisuusperusteella.
Valituskirjelmä	Valituskirjelmässä on ilmoitettava - valittajan nimi, asuinkunta, postiosoite ja puhelinnumero - päätös, johon haetaan muutosta - miltä osin päätöksestä valitetaan ja muutos, joka siihen vaaditaan tehtäväksi - muutoksenvaatimusperusteet Valituskirjelmä on valittajan tai valituskirjan muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjan, siinä on mainittava myös laatijan nimi, asuinkunta ja postiosoite. Valituskirjelmään liitetään päätös josta valitetaan, alkuperäinen tai jäljennöksenä sekä todistus päivästä, josta valitusaikea alkaa.
Oikeudenkäyntimaksu	1.1.2019 lukien oikeudenkäyntimaksu on 260 €.